Τὸ Ὑπουργεῖον Προνοίας διέκοψε τὰς πιστώσεις του διὰ τὸ Ρέθυμνον, δι' ἀνεξήγητην αἰτίαν. Νομίζομεν ὅτι δικαιούμεθα νὰ τὰς ἀξιώσωμεν, ὅταν μάλιστα τόσον εἶναι δεινὴ ἡ πτωχεία τῶν ἀπόρων μας, τόσον χρήσιμη ἡ χρησιμοποίησις των καὶ τόσον ὠφέλιμος ὁ σκοπὸς διὰ τὸν ὁποῖον διατίθενται αἱ σχετικαὶ πιστώσεις.

Ἔτος 1ον. Ἀριθ. 43

ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΥΤΕΡΑΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΝΙΚ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚ
Γραφεῖον ΤΟΜΠΑΖΗ 14. Τηλεφώνου ἀριθ.
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
Ἐσωτερικοῦ Ἐτησία Δραχμ. 30.000
Ἐξωτερικοῦ » » Δολ. 10.—
Διὰ νομικὰ πρόσωπα, Τραπέζας καὶ ἐπιχειρήσεις, Ἐτησία συνδρομὴ Δραχμ. 60.000
Διευθυντὴς Τυπογραφείου
ΕΜΜ. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΡΕΘΥΜΝΟΝ 2 Ἰανουαρίου 1950

Η "ΠΟΛΙΤΕΙΑ,, ΕΥΧΕΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΕΣ ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ, ΕΥΤΥΧΗ ΔΕ ΕΝΤΟΣ ΑΥΤΟΥ ΛΥΣΙΝ ΤΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝ ΤΟ ΡΕΘΥΜΝΟΝ

ΔΥΟ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

Ἡ ἀποκάλυψες εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ κ. **Φιλ. Δραγούμη** ὑφυπουργοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν κατὰ τὰς πρώτας μετεκλογικὰς **Κυβερνήσεις** τοῦ **Λαϊκοῦ** κόμματος δίδει ἀνάγλυφον τὸν ἀπαράδεκτον κομματικὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ὁ ἀρχηγός του κ. **Κ. Τσαλδάρης**, ἐννοεῖ νὰ διαχειρίζεται τὰ δημόσια πράγματα.. Κατὰ τὰς ἀποκαλύψεις τοῦ κ. **Δραγούμη**, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ **Λαϊκοῦ κόμματος**, ἀνέβαλε τὴν ἔναρξιν τῆς **Ἀμερικανικῆς** βοηθείας, κατὰ τὸ **1946**, διότι, δὲν ἠθέλησε, νὰ σχηματίσῃ κυβέρνησιν εὐρυτέρας βάσεως πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ συμμοριτικοῦ κινδύνου ὡς ἠξίουν οἱ **Ἀμερικανοί**, διὰ νὰ μᾶς δώσουν τὰ δολλάρια των. Ὁ κ. **Τσαλδάρης** ἔθεσε εἰς δευτέραν μοίραν τὸ ἐθνικὸν συμφέρον πού, ἐπέτασε, τὴν ταχύτερην ἕνωσιν τῶν **Ἑλληνικῶν** πολιτικῶν κομμάτων, διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἡνωμένος ὁ ἑλληνικὸς **Λαὸς** τὴν συμμοριτικὴν ἀνταρσίαν μὲ τὴν βοήθειαν καὶ τῆς **Ἀμερικῆς**. Ἐὰν ὁ **Ἀρχηγὸς** τοῦ λαϊκοῦ κόμματος ἦτο περισσότερον πατριώτης καὶ ὀλιγότερον κομματάρχης, ἡ **Κυβέρνησις** τῶν **2** ἱστορικῶν κομμάτων θὰ ἐγένετο εὐθὺς τὴν ἐπομένην τοῦ δημοψηφίσματος, ἡ **Ἀμερικανικὴ** βοήθεια δὲν θ' ἀνεβάλετο καὶ ὁ συμμοριτικὸς ἀγὼν θὰ κατεπνίγετο πρὶν λάβῃ αὐτὴν τὴν ἔκτασιν, ποὺ ἠπείλησε, σοβαρῶς αὐτὴν τὴν ἐθνικήν μας ὕπαρξιν.

Ὅταν βραδύτερον, ὁ κ. **Τσαλδάρης**, ὑπεχρεώθη νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὴν δικαίαν ἀξίωσιν τῶν **Ἀμερικανῶν**, τῆς ὁποίας ἡ πραγματοποίησις ἀπεμόνωσε τὸ **Κ.Κ.Ε** καὶ κατέστησε τὸν ἐναντίον του ἀγῶνα, χάρις καὶ εἰς τὴν πλουσίαν **Ἀμερικανικὴν** βοήθειαν περισσότερον εὐχερῆ καὶ ἀποτελεσματικόν, ὁ ἀείμνηστος ἀρχηγὸς τῶν **Φιλελευθέρων**, δὲν ἐδίστασε νὰ ἀποδεχθῇ καὶ ἀπεδέχθη τὴν συνεργασίαν αὐτήν. Ἠδύνατο βέβαια, καὶ ἴσως ἔπρεπε ὁ **Θ. Σοφούλης**, ἐὰν κατὰ πρῶτον λόγον, ἐνδιεφέρετο διὰ τὸ κόμμα νὰ ἀρνηθῇ αὐτὴν τὴν συνεργασίαν ἢ να τὴν κατευθύνῃ εἰς ὠφέλειαν τοῦ κόμματος — διὰ μεταβολῶν εἰς τὴν **Διοίκησιν** ποῦ βεβαίως ἦσαν ἀναγκαῖαι καὶ ὧν ἄνευ, ἡ θέσις τοῦ κόμματος τῶν **Φιλελευθέρων** ἐν τῇ συνεργασίᾳ, ἦτο μειονεκτική. Ἀλλὰ «παζαρέματα» αὐτοῦ τοῦ εἴδους καὶ αὐτὴν τὴν ὥραν ἦσαν ξένα πρὸς τὴν ἰδιοσυγκρασίαν τοῦ γηραιοῦ ἡγέτου καὶ ἄρνησις τοῦ συμφέροντος τοῦ κόμματος ἔδωσε ὅλην τὴν γενναίαν ψυχήν του εἰς τὸν διεξαγόμενον, κρίσιμον ἀγῶνα.

Οὕτω, ἐν ᾧ τὸ κόμμα τῶν **Φιλελευθέρων** εὑρέθη εἰς τὴν **Κυβέρνησιν** καὶ ἔδωσε εἰς τὴν χώραν, ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἠθικὰ στοιχεῖα ποῦ ἦσαν ἀναγκαῖα διὰ νὰ μὴ ἐπικρίνωνται οἱ **Ἀμερικανοὶ** ὅτι ὑποστηρίζουν μίαν δευτέραν **Ἰσπανίαν**, εἰς τὰ **Βαλκάνια**, ἡ ἐξουσία, πράγματι, ἠσκεῖτο ἀπὸ τὸ λαϊκὸν κόμμα καὶ τὸ κομματικὸν ὄργιον τῶν προγουδικῶν αὐτῶν **Ἑλλήνων**, ἔμενε ἄνευ ἐλέγχου καὶ χαλινοῦ.

Ἐν ᾧ δέ, καὶ μυωπάζων ἀκόμη θὰ ἔπρεπε νὰ βλέπῃ τὴν ἀντίδρασιν ποῦ ἐγένα ἡ παρουσία του ὡς ἐκπροσώπου μιᾶς συκοφαντουμένης χώρας εἰς τὸν **ΟΗΕ** καὶ τὴν ἀνάγκην μιᾶς δημοκρατικώτερης συνθέσεως τῆς **Ἑλληνικῆς** ἀντιπροσωπείας καὶ κυρίως μιᾶς πράγματι δημοκρατικῆς ἡγεσίας, ὁ κ. **Τσαλδάρης** ἐπροτίμησε μᾶλλον νὰ ἴδῃ κατακοντιζόμενον τὸ ἐθνικὸν σκάφος, παρὰ αὐτὸν ἐγκαταλειπόντα τὸ **Ὑπουργεῖον** τῶν ἐξωτερικῶν. Ἐπίστευε σοβαρῶς ὅτι ἠδύνατο ὡς ἄλλοτε ὁ **Βενιζέλος** νὰ κατευθύνῃ τὴν ἐθνικὴν τριήρη διὰ μέσου τῶν **Συμπληγάδων** ἢ ὅτι θὰ ἐλύοντο ἀφ' ἑαυτῶν τὰ ἐθνικά μας ζητήματα διότι ἐδώσαμε τὴν πρώτην νίκην εἰς τοὺς **Συμμάχους** ἢ διότι συνέπιπτε μὲ τὴν αἰσίαν των ἔκβασιν καὶ τὸ συμφέρον τῶν **Δυτικῶν Δημοκρατιῶν**. Καὶ ἠθέλησε νὰ δρέψῃ μόνος τὸν ἐθνικὸν αὐτὸν θρίαμβον.

Μὲ τὸν κομματικὸν συμφέρον λοιπὸν ὁδηγόν, ὁ κ. **Τσαλδάρης** συνῆψε καὶ τὴν συμμαχίαν του μὲ τὸ κόμμα τῶν **Φιλελευθέρων** ποῦ, ἐν τῷ μεταξὺ καθήλωσε εἰς τὸν **Καύκασον** τῶν ἐθνικῶν σκοπῶν τοῦ ἐνδόξου αὐτοῦ κόμματος, ἐνῷ οἱ γύπες τοῦ παλαιοκομματισμοῦ κατέτρωγαν τὰς σάρκας του μὲ γνώμονα πάλι τὸ συμφέρον τοῦ κόμματος. ἐκράτησε δι' ἑαυτὸν τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦ **Ὑπουργείου** ἐξωτερικῶν—ἐπιδιώκων νὰ συνάψῃ γνωριμίας μὲ τὴν ἡγεσίαν τῶν **Δυτικῶν Κρατῶν** ποῦ θὰ τοῦ ἐχρειάζοντο ἀσφαλῶς, διὰ τὰς διεθνεῖς σχέσεις τοῦ κόμματος του. Ἐὰν τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους ἐπέβαλε θυσίες— ἐὰν κυρίως ἐπέβαλε, μίαν ἐθνικὴν ἐκπροσώπησιν εἰς τὸν **ΟΗΕ** πράγματι δημοκρατικήν, οὐ φροντὶς **Ἱπποκλείδη** Τὸν ἴδιον καιρὸν ἡ κομματικὴ λύμη, ἔφθειρε καὶ τὰς τελευταίας ἠθικὰς ἐννοίας εἰς τὸν ἀτυχῆ αὐτὸν τόπον— ἐν ᾧ τὸ κόμμα τῶν **Φιλελευθέρων** ἐπωμίζετο τὸ μερίδιον του ἀπὸ τὰς διοικητικὰς ἀτασθαλίας ποῦ θὰ ἔπρεπε νὰ βαρύνουν μόνον τὸ λαϊκὸν κόμμα — ἀφοῦ τούτου ὑπῆρξαν ἀποκλειστικὸν ἔργον.

Τὸν Θ. Σοφούλην διεδέχθη εἰς τὴν ἀρχηγίαν τοῦ κόμματος ὁ κ. **Σοφοκλῆς Βενιζέλος** διὰ νὰ συνεχίσῃ καὶ οὗτος τὴν μακρὰν ἐθνικὴν παράδοσιν τοῦ κόμματος, ποῦ ἔμβλημα του ὑπῆρξε πάντοτε τὸ δίδω καὶ οὐδέποτε τὸ λαμβάνω.

Σήμερον βεβαίως, ἡ ἀνάγκη αὐτὴ τῆς συνεργασίας τῶν **2 κομμάτων** ἐξέλιπε καὶ τὸ κόμμα τῶν **Φιλελευθέρων** λυτρωθὲν ἀπὸ τὸν θανάσιμον αὐτὸν ἐναγκαλισμὸν τοῦ λαϊκοῦ κόμματος, δύναται καὶ πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ τὸν δρόμον του. **Καὶ** ὁ δρόμος αὐτὸς εἶναι σαφῶς διαγεγραμμένος, θὰ καθορισθῇ δὲ καὶ ἀπὸ τὸ πρόγραμμα τοῦ κόμματος ποῦ θὰ κυκλοφορήσῃ ἐντὸς τοῦ μηνὸς—κοινωνὸν ὅλων τῶν ὡραίων σκοπῶν ποῦ ἐπιδιώκει καὶ ποῦ κατέστησαν ἐφαρμοσίμους σκληροὶ καὶ παραδειγματικοὶ ἀγῶνες.

Ἀλλὰ ἡ τελευταία ἀποκάλυψις τοῦ κ. **Δραγούμη** ἐγένετο εἰς τὴν ὥραν της, διὰ νὰ μάθῃ ἐπὶ τέλους ὁ ἑλληνικὸς **Λαός**, ὅτι καθῆκον ἔχει καὶ πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τὴν χώραν, νὰ **στραφῇ ὁριστικὰ πλέον πρὸς τὸ κόμμα ἐκεῖνο τοῦ ὁποίου ἡ παράδοσις εἶναι ἡ καλυτέρα ἐγγύησις ὅτι θὰ διαχειρισθῇ ὅλα τὰ ἐνδιαφέροντα σήμερον τὴν χώραν ζητήματα ἀπὸ τοῦ ἐθνικοῦ μέχρι τοῦ κοινωνικοῦ καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ, μὲ αὐταπάρνησιν ἀλλὰ καὶ ἀποφασιστικότητα καὶ κυρίως μὲ δικαιοσύνην. Διότι ἀνέκαθεν ἰδίως δέ, κατὰ τοὺς καιρούς μας ἡ κοινωνικὴ Δικαιοσύνη ἀποτελεῖ τὸ κρηπίδωμα τῶν ὑγιῶν Κυβερνήσεων ἀπὸ τὰς ὁποίας ἠμπορεῖ νὰ ἐλπίζῃ μίαν καλυτέρην αὔριον ὁ ταλαιπωρημένος αὐτὸς τόπος.**

ΝΙΚ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΡΑΜΑ

ΤΟ ΠΑΙΔΟΜΑΖΩΜΑ

Ἡ 29η Δεκεμβρίου ἔδωσε μὲ τὰς ἐκδηλώσεις πένθους τῶν Ἑλλήνων, ὅλον τὸν σπαραγμὸν ποῦ αἰσθάνεται ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ διὰ τὴν ἀπαγωγὴν τῶν 28.000 Ἑλληνοπαίδων, ποῦ ἀπὸ δύο ἤδη ἐτῶν κρατοῦνται μακρὰν τῶν οἰκογενειῶν των εἰς ξένας χώρας. Τὸ φοβερὸν αὐτὸ μαρτύριον εἰς τὸ ὁποῖον ὑπέβαλε τὰ Ἑλληνόπουλα, ὁ συμμοριτικὸς πόλεμος, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν νὰ πυκνώσῃ τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ του ἀπὸ τοὺς ἐπιλέκτους αὐτοὺς Νέους Ἕλληνας ποῦ κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα, θὰ ἐλησμόνουν τὴν ἑλληνικὴν παράδοσιν, καὶ θα ἐτίθεντο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Μεγάλης Σοβιετικῆς Πατρίδος, εἶναι πρωτοφανὲς διὰ τὴν ἐποχήν μας καὶ ἐναντίον τῶν ἠθικῶν νόμων τῶν συγχρόνων Κοινωνιῶν.

Κανεὶς ἐλεύθερος ἄνθρωπος δὲν ἠμπορεῖ σήμερον νὰ ανεχθῇ ἐγκλήματα, ὡς ἡ γενοκτονία, ποῦ ἀπειλοῦν πρόρριζα τὴν ὕπαρξιν τοῦ Ἑλλην. Ἔθνους. Ὁ καθένας, βέβαια. εἶναι ἐλεύθερος ν' ἀκολουθήσῃ τὸν δρόμον του ἀλλὰ εἶναι ἀπαράδεκτον νὰ ἐξωθῆται να πάρῃ ἕνα δρόμον, ἄκων. Ἐὰν Δημοκρατία, εἶναι τὸ δικαίωμα νὰ ζῶμεν ὡς ἐλεύθεροι ἄνθρωποι, τὸ δικαίωμα αὐτὸ τὸ ἀρνοῦνται ἢ τὸ καταστρέφουν ἀκριβῶς ἐκεῖνοι ποῦ ἐπαγγέλονται τοὺς «ἐλευθερωτάς». Καὶ ἡ ὁμόθυμος ἀγανάκτηση τῶν ἐλευθέρων Λαῶν, ἐναντίον τῆς γενοκτονίας δίδει τὸ μέτρον τῆς παγκόσμιας κρίσεως διὰ τὸν τρόπον μὲ τὴν ὁποίαν αἰσθάνονται οἱ Λαοί, τὰς μεγάλας ἐννοίας τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Δημοκρατίας,

ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΓΟΙ

ΕΝΑ ΠΕΥΚΟ ΚΛΑΙΕΙ

Ὁ θρῆνος ἦταν γενικὸς στὸν πευκῶνα τοῦ Ἐβλιγιά, τὴν ἑπομένη τῶν Χριστουγέννων. Ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἔβλεπες πράσινες βελόνες, κλώνια καὶ φλίδια κορμῶν καταγῆς ξεσπαλισμένα ἀπὸ τὴν ἁρμονία τοῦ δέντρου. Θαρροῦσε κανεὶς χωρὶς νὰ εἶναι ὀνειροβάτης, πῶς βρέθηκε ἔξαφνα σὲ πεδίο μάχης ἔπειτα ἀπὸ τὴ σφαγὴ ὅταν οἱ νεκροί—τὰ πεσμένα καὶ μαραμένα κλώνια— μοιάζουν μακάριοι, ὅπως εἶπε ὁ ποιητής, ἐνῶ οἱ ζωντανοί, εἶναι νὰ τοὺς πονᾶς, οἱ «ζωντανοὶ ποῦ θέλουν μὰ δὲν μποροῦν νὰ λησμονήσουν».

Ἕνα πεῦκο, ποῦ εἶχε μείνει σχεδὸν κούτσουρο καὶ ποῦ ἔμοιαζε νὰ ἦταν πρὶν ἀπὸ τὴ σκύλευσι, καθὼς ἕνα «ξεπέταγμα ρόδου» συγκρατοῦσε ἀκόμη «σφριγηλὸ» τὸ χυμὸ τῆς ζωῆς ποῦ ἔτρεχε, καθὼς ἄφιαχτο ἀκόμη ρετσίνι, ἀπὸ τὶς πληγὲς ποῦ τὸ ἄπονο χέρι τοῦ ἀνθρώπου εἶχε προξενήσει στὸν παιδικὸ ἀκόμη κορμό του. Πλάϊ του, ἕνα ἄλλο πεῦκο ἀνέγγιχτο αὐτό, ἀπὸ μιὰ παράδοξη σύμπτωσι, βογγοῦσε, καὶ καθὼς ὁ ἄνεμος τοῦ παράδερνε τὰ κλώνια, θαρροῦσες πῶς ζητοῦσε ν' ἀγκαλιάσῃ καὶ νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ τὴ χριστουγεννιάτικη παγωνιά, τὸ γυμνὸ κορμὶ τοῦ συντρόφου του. Ἦταν, σίγουρα, ὁ ἀρσενικὸς πεῦκος, ποῦ ἔκλαιε τὴν ἀγάπη του, τραυματισμένη καὶ ἀνίκανη νὰ συνεχίσῃ τὸ ἐρωτικὸ γιορτάσι. Καὶ ἂν μποροῦσες, νὰ καταλάβῃς τὴν ἀνάλαφρη γλῶσσα τῶν δέντρων, θὰ ξεχώριζες μέσα ἀπὸ τίς κλάψες, τὸ παράπονο, ποῦ αὐτὴ ἡ ἐκμηδένισι ἔγινε ἐκεῖ μπροστὰ στὴν ἄθλια ἀδυναμία του, ἀπὸ τὸ φονικὸ χέρι τοῦ δυνατοῦ.. Δὲν μποροῦσε λοιπόν, αὐτὴ τὴν κρίσιμη ὥρα, ὁ μικρὸς Θεός, νὰ ἔδειχνε τὸ θαῦμα του μαρμαρώνοντας τὸν ἀσεβῆ, ὅπως ἄλλοτε τὴ Γυναίκα τοῦ Λώτ, τὴν ὥρα τοῦ ἐμπαιγμοῦ τοῦ ὀλέθρου..

Ἄχ τὸ κύκνειο ᾆσμα τῶν δέντρων. Ἕνα παράδοξο ἐρωτικὸ παραλήρημα, ποῦ εἶναι ἀδύνατο ν' ἀποτυπώσῃ ὁ ἄνθρωπος στὸ δίσκο τῆς μνήμης του. Ἕνας ψίθυρος ἀγάπης ποῦ σοῦ ἐνθυμίζει τοὺς λαρυγγισμοὺς τοῦ ἐρωτευμένου ἀηδονιοῦ, τὸ μητρικὸ χάδι, τὴ βελουδένια πνοὴ τοῦ μπάτη ἢ τὸ θεῖο ἀνάσασμα τῆς ἀγάπης τῶν ἀνθρώπων, ὅπως τὴν τραγουδάει ὁ Οὐγκώ, στὸ περίφημο ἐρωτικὸ ὕμνο του «Μιὰ καρδιὰ κάτω ἀπὸ μιὰ πέτρα».

Καὶ νὰ ποῦ ὁ καλὸς θεὸς τοῦ πράσινου, δυνάμωσε τὸν ἄνεμο σὲ θύελλα ποῦ σχεδὸν ἔκαναν ν' ἀγγίσουν τὴ γῆ, οἱ κορυφὲς τῶν πεύκων, ἔτσι, ποῦ ἡ μοναδικὴ κλάδα τοῦ πληγωμένου δέντρου, νὰ φτάσῃ τὸν ὡραῖο, γερὸ καὶ ἄρτιο σύντροφό του. Τὰ κλώνια ἔσμιξαν σ' ἕνα τρελλὸ ἀγκάλιασμα. Θαρροῦσες πῶς τὸ πληγωμένο πεῦκο λαχταροῦσε ν' ἀφίσῃ τὴν ἄμοιρη ψυχή του, στὴν ὡραία πράσινη ἀγκαλιὰ τοῦ ἀγαπημένου της..

Πιὸ πέρα, μιὰ προβάτα θρηνοῦσε μὲ τὴ σειρά της, τὸ ἀσπρόμαλλο ἀρνάκι της ποῦ τῆς ἀπέσπασαν ἀπὸ τὴ ζωοφόρα θηλή της καθὼς ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὴν ἴδια της τὴ ζωή.

Ὁ ἄνθρωπος ποῦ ἔφυγε ἀπὸ τὴν κοιλάδα τοῦ πόνου μὲ τὴν ψυχὴ βυθισμένη σὲ μιὰ ἀνέκφραστη λύπη κατηφόριζε μὲ τὴν ἀπόφαση, νὰ μὴ βλάψῃ τὸν δεντρῶνα. Ὅμως ὅταν ἀντίκρυσε τὴν πόλι, σταμάτησε μὲ τὰ χέρια στὰ λυπημένα μάτια του. Τὶ ἔγινε μέσα στὴν ψυχή του, αὐτὲς τὶς σύντομες στιγμές,—τὶ μεγάλο καὶ τὶ κακό, ὥστε νὰ σπάσῃ μέσα του, τὸ αἶσθημα τῆς συμπόνοιας, ποῦ λίγο πρὶν τὸν εἶχε φέρει στὴν ἀπόφασι νὰ σεβαστῇ τὸ δέντρο.. Ποιὸς ξαίρει τὶς ἀπύθμενες βουλὲς τοῦ ἀνθρώπου—θηρίου.

Γύρισε βιαστικός, μὲ τὸ τρυφερὸ αἶσθημα τῆς στιγμιαίας ἀδυναμίας, νικημένο ἀπὸ τὴν ὀργὴ τῆς παντοδυναμίας τοῦ ἀνθρώπου, καὶ μὲ τὸ μπαλτᾶ ποῦ κρατοῦσε, νὰ δώσῃ στὸν μονάκριβο του τὴν χαρὰ τοῦ χριστουγενιάτικου δέντρου, ἔδωσε τὸ «χτύπημα τῆς χάριτος» στὸ ἑτοιμοθάνατο πεῦκο, σχεδὸν μὲ λύσσα..

ΜΙΡ.

ΕΤΟΣ ΑΝΗΣΥΧΙΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Τὸ 1950 ἀνέτειλε ὑπὸ τὴν ἀχλὺν ζοφερῶν ὑποψιῶν. **Εἶναι τὸ 5ον** μεταπολεμικὸν ἔτος καὶ ἐν τούτοις, τίποτε δὲν ἀφίνει τὴν ἐλπίδα ὅτι τοῦτο θὰ πλησιάσῃ τὸν κόσμον πρὸς τὴν εἰρήνην. **Ὅσον** καὶ ἂν ὑποστηρίζει ὁ ἄρχων τοῦ **Κρεμλίνου** ὅτι, εἶναι δυνατὴ ἡ καλὴ γειτονία τοῦ **Κομμουνισμοῦ** πρὸς τὸν **Καπιταλισμόν**, φαίνεται, ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ μᾶλλον σχῆμα λόγου. **Διότι**, ὡς εἶναι προφανές, τὸ μεγάλο φράγμα ποῦ ἐχώρισε τὸν κόσμον εἰς δύο στρατόπεδα, εἶναι ἀδύνατον, νὰ πέσῃ ἢ νὰ συντριβῇ, ἐὰν ὁ μισὸς κόσμος δὲν νικήσῃ καὶ ἐξουσιάσει τὸν ὑπόλοιπον. Ἀλλ' ἐφόσον ὑπάρχει ζωή, θὰ ὑπάρχῃ καὶ πάλη καὶ τίποτε δὲν εἶναι περισσότερον βέβαιον ἀπὸ τὴν γέννησιν ἑνὸς νέου κόσμου, ἴσα—ἴσα ἀπὸ τὰ ράκη τῆς ἥττης του. **Τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα, ποῦ ὑπάρχουν καὶ ποῦ κινοῦνται εἰς τὰς καπιταλιστικὰς χώρας, δὲν πρόκειται νὰ χαλαρώσουν τὴν δράσιν των, οὔτε βεβαίως πρόκειται, νὰ ἐγκαταλειφθοῦν ἀπὸ τὴν Μητρόπολιν. Αὐτό**, ποῦ νομίζομεν ὡς ἦτταν τοῦ κομμουνισμοῦ, εἶναι ἁπλοῦς ἑλιγμὸς ἢ «ἀπώλεια αἵματος», ποῦ δὲν ὁδηγεῖ ἐν τούτοις εἰς θάνατον. **Ἐφόσον** ἡ κεφαλαιοκρατία δὲν φαίνεται πρόθυμη νὰ προβῇ εἰς παραχωρήσεις ἢ θυσίας, ἡ ἀναζήτησις μιᾶς ἄλλης **Κοινωνίας** ποῦ νὰ ἐγγυᾶται τὴν οἰκονομικὴν ἀνακούφισιν τῶν μαζῶν, θὰ εἶναι τὸ διαρκὲς ὄνειρον τῶν ἐργαζομένων τάξεων. **Τὸ 1950**, εὑρίσκει, συνεπῶς, τὸν κόσμον εἰς «πυρετὸν πολέμου» ποῦ διαρκῶς σημειώνει ἄνοδον. **Ἡ** ἀτομικὴ βόμβα, κτῆμα σήμερον τῶν **2** μεγάλων ἀντιπάλων, ἀναμφισβητήτως καθιστᾶ περισσότερον προσεκτικοὺς τούτους—ἀλλὰ οἱ ὑπολογισμοὶ τῶν **Ἀγγλοσαξώνων** ὅτι κάθε ἡμέρα ποῦ παρέρχεται καθιστᾶ περισσότερον ἐπικίνδυνον τὸν ἀντίπαλον, ἠμποροῦν ν' ἀποτελέσουν ἔναυσμα διὰ τὴν παγκόσμιαν πυρκαϊάν. **Καὶ** ἄνευ ὅμως αὐτοῦ, ὁ φόβος τοῦ πολέμου, θὰ κρατήσῃ καὶ διὰ τὸ ἀρχόμενον ἔτος εἰς ἀνησυχίαν τὸν κόσμον—ἐμποδίζων τὴν ἀνασύνθεσιν τῶν συντριμμάτων τοῦ πολέμου καὶ τὴν γαλήνην τῶν **Λαῶν**. **Τίποτε**, τοὐλάχιστον ἐκ τῶν σημερινῶν στοιχείων κρίσεως, δὲν ὁδηγεῖ εἰς τὴν αἰσιοδοξίαν, ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου, ὅταν ὁ κόσμος αὐτὸς εἶναι διῃρημένος, ἀλληλομισούμενος καὶ ἀλληλοϋποβλεπόμενος. **Ἡ** εὕρεσις μιᾶς λύσεως ποῦ νὰ λύσῃ τὰς ριζικὰς ἀντιθέσεις τῶν λαῶν δὲν εἶναι δυνατή, ἢ τοὐλάχιστον εὐχερής ἐφόσον οἱ βαθύτεροι λόγοι τῆς διαιρέσεως τοῦ κόσμου δὲν ἀντιμετωπισθοῦν, μὲ δικαιοσύνην, καὶ μὲ κατανόησιν τῆς ἀνάγκης τῆς εἰρηνικῆς ρυθμίσεώς των. **Δυνατὸν** ν' ἀναβάλῃ τὸν πόλεμον, τὸ δέος ἀπὸ αὐτὸν καὶ τὰς τρομακτικάς του συνεπείας, δὲν πρόκειται ὅμως νὰ τὸν ματαιώσῃ ἢ νὰ τὸν καταργήσῃ.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΘΛΙΒΕΡΟΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΙΣΜΟΙ

Κάθε χρόνο, σὰν αὐτὲς τὶς μέρες θυμᾶμαι τὸ χωριάτη ποῦ ἔφερε τὶς χῆνες του στὴν ἀγορά, καὶ ἐπειδὴ ἐβιάζετο, ὅπως λέει ὁ ποιητής, νὰ πάρῃ τὸν παρᾶ του, δὲν ἦτανε εὐγενικὸς στὴν συμπεριφορά του. Καὶ τὸν θυμᾶμαι, γιατὶ τὸν βλέπω στὴν πραγματικότητα, ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα ἴσαμε τὴν Πρωτοχρονιὰ ἢ ἀκόμη μέχρι τὰ φῶτα. Τὸ ἴδιο κάθε χρόνο. Τὶ ἀγαθὰ ἀλήθεια εἶχε ἡ ἀγορὰ τὰ παιδικά μας χρόνια! Τὶ βούτυρα ἁγνὰ καὶ μυρωδᾶτα, τὶ ὡραῖα χορταστικὰ ψωμιὰ «Βραΐλας» τὶ ἐξαιρετικοὺς χαλβάδες καὶ χίλια ἄλλα Ἀνατολίτικα λιχνεύματα. Γεμάτη ἀπὸ ὅλα τὰ καλὰ τοῦ Θεοῦ. Ἀλλ' ἐκεῖ ποῦ ἡ ἀφθονία ξεχύλιζε, ἦσαν τὰ κρέατα. Γαλοποῦλες, κότες καὶ κοτόπουλα ἀρνάκια τοῦ γάλακτος ἦσαν πλημμυρισμένοι ἀκόμη κι' οἱ δρόμοι, χωρὶς ἐκεῖνα ποὺ ἐκρέμοιτο στὰ χασαπιά. Καὶ σὲ παρακαλοῦσαν οἱ χωρικοί νὰ τοὺς προτιμήσῃς καὶ νὰ ἀγοράσῃς. Ἄλλα σφαγμένα καὶ τὰ τάφερναν στὰ μαγαζιὰ καὶ ἄλλα ζωντανὰ καὶ τὰ εἶχαν μαντρισμένά στὶς κεντρικώτερες γωνιές. Καὶ σ' ἄφιναν ἐλεύθερο νὰ διαλέξῃς. Θέλεις μὲ τὴν ὀκᾶ, θέλεις μὲ τὸ κομμάτι. Μόνο ὄρεξη νἆχες θὰ πῆτε καὶ λεπτά. Βέβαια καὶ λεπτά, ἀλλὰ λίγα, ὅσα ἦσαν σωστό. Δὲν εἶναι σὰν σήμερα ποῦ θὲς ἕνα σακκὶ παράδες καὶ πάλι νὰ δοῦμε. Ἀλλ' ἐκεῖνο ποῦ δὲν ξεχνάει κανεὶς εὔκολα εἶναι ἡ ὀλιγάρκεια τοῦ κόσμου τότε. Ὅλοι οἱ συναλασσόμενοι ἀρκόντουσαν στὸ λογικό, στὸ κανονικό, στὸ τίμιο κέρδος, δὲν καταδεχόταν νὰ σοπάρῃ παραπάνω, τὸ θεωροῦσε ἀπάτη, ἀτιμία, «ὀγρουσουζὰ». Βέβαια μπορεῖ νὰ ὑπῆρχαν καὶ τότε οἱ ἐξερέσεις, μὰ ἐδῶ μιλᾶμε γιὰ τὸν κανόνα. Θυμᾶμαι πολλοὺς χαμάληδες (πρὸ παντὸς Τούρκους) ποῦ ἅμα σοῦκανε κανεὶς θέλημα, καὶ ἤθελες νὰ τοὺς φιλοδωρήσῃς μὲ καμμιὰ δεκάρα παραπάνω, δὲν καταδεχόντουσαν μὲ κανένα τρόπο νὰ τὴν πάρουν. —Ὄχι ἀφεντικό, εὐχαριστῶ εἶναι χαράμι. Δὲν τὴν δούλεψα». Δὲν λέω, νὰ κυτάξετε τὴν σημερινὴ ἐποχή, γιατὶ τὴν κυτᾶτε, θέλετε δὲν θέλετε, Σᾶς λέγω μόνον νὰ προσέξετε καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ τρομερώτερο, ὄχι τόσο τὴ βουλημία τοῦ σημερινοῦ κόσμου, ὅσο τὴν κυνικότητά του νὰ σὲ σφάξῃ. Τὸ θεωρεῖ μεγάλο κατόρθωμα καὶ γελάει σὰν τὸν Σάϋλωκ γιατὶ κατάφερε νὰ ληστέψῃ τὸν ἀτζαμῆ, τὸν εὔπιστο, τὴ χήρα, τὸ ὀρφανὸ ἢ τὸν ἄρρωστο. Θυμᾶμαι ἀκόμη πῶς ὅταν ἄνοιγαν τὰ μαγαζιά τους τὸ

Συνέχεια εἰς 2αν σελίδα

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΑ ΧΡΗΣΙΜΑ ΔΩΡΑ

Ὁ Μάρκ Τουαίν ἔχει γράψει ἕνα ὡραιότατο εὐθυμογράφημα ἐναντίον τῶν ἀμερικανῶν γονιῶν ποῦ δίνουν γιὰ παράδειγμα στὰ παιδιά τους τὸν Φρανκλῖνο καὶ ποὺ δηλητηριάζουν τὴ ζωή τους ἀδιάκοπα τὰ παραγγέλματά του,—ἀνάλογα μὲ τοῦ δικοῦ μας Γεροστάθη.

«Τὰ παραγγέλματά του, γράφει ὁ Τουαίν, εἶναι γεμᾶτα ἐχθρότητα πρὸς τὰ παιδιά. Κανένα παιδὶ δὲν μπορεῖ ν' ἀκολουθήσει τὸ πιὸ ἁπλὸ φυσικὸ του ἔνστικτο, χωρὶς νὰ σκοντάψῃ σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀφορισμοὺς τοῦ Φρανκλίνου καὶ ν' ἀκούσει ἀμέσως νὰ τοῦ ἀναφέρουν τ' ὄνομά του. Ἂν ἀγοράσει μιὰ δεκάρα στραγάλια, ὁ πατέρας του τοῦ λέει—Θυμήσου παιδί μου, τὸ γνωμικὸ τοῦ Φραγκλίνου: μιὰ πεντάρα κάθε μέρα κάνει ἕνα σακκίδιο πεντάρες τὸ χρόνο,—κι' ὅλη του ἡ εὐχαρίστηση ἀπὸ τὰ στραγάλια δηλητηριάζεται. Ἂν κάνει μιὰ ἐνάρετη πράξη, δὲν τὸ ἀνταμοίβουν, γιατὶ ὁ Φρανκλῖνος ἐδήλωσε ὅτι «ἡ ἀρετὴ κλείνει μέσα της τὴν ἀνταμοιβή της».

Ἂν ἀνάφερα τὸν Μάρκ Τουαίν, εἶναι γιατὶ τἄχω κι' ἐγὼ μὲ μιὰν ἄλλη κατηγορία γονιῶν, ἀκόμα πιὸ ἀντιπαθητική: τὴν κατηγορία τῶν γονιῶν ποὺ δίνουν στὰ παιδιά τους, τὴν ἡμέρα τῆς Πρωτοχρονιᾶς, «χρήσιμα» δῶρα.

Ἂν ἔχω κρατήσει κάποια μνησικακία ἐναντίον τῶν γονιῶν μου, εἶναι γιατί, ὅσο ἤμουν παιδὶ δὲν ἔλαβα ἀπ' αὐτοὺς τίποτ' ἄλλο ἀπὸ χρήσιμα δῶρα. Γιατὶ διάλεγαν τὴν Πρωτοχρονιὰ γιὰ νὰ παρουσιάσουν... στὸ θαυμασμό μου καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη μου ἄλλοτε μιὰ καινούργια φορεσιά, ἄλλοτε ἕνα καινούργιο σάκκο γιὰ τὰ βιβλία μου κι' ἄλλοτε μιὰ μετοχὴ (ποὺ μοῦ τὴν ξανάπαιρναν μὲ τὴ διαβεβαίωση ὅτι «ἦταν δική μου κι ὅτι ὅταν μεγάλωνα, θα μποροῦσα νὰ τὴν κάνω